

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ

**«Ужгородський національний
університет»,**

протокол № 6 від 23.05.2017р.

Голова Вченої ради, ректор

В.І. Смоланка

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

підготовки здобувачів першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 Освіта/Педагогіка

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 016 Спеціальна освіта

НАЗВА ОПП «Олігофренопедагогіка, логопедія. Здоров'я людини»

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Олігофренопедагогіка, логопедія. Здоров'я людини» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту».

Програма відповідає першому (бакалаврському) рівню вищої освіти і передбачає здобуття особою здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у конкретній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Розроблено робочою групою спеціальності 016 Спеціальна освіта у складі:

1. Гаяш Оксана Володимирівна, к.пед.н., доцент кафедри фізичної реабілітації (гарант освітньої програми).
2. Кляп Маріанна Іванівна, к.пед.н., доцент кафедри фізичної реабілітації
3. Дуткевич-Іванська Юлія Василівна, старший викладач кафедри основ здоров'я.

1. Профіль освітньої програми
«Олігофренопедагогіка, логопедія. Здоров'я людини»
за спеціальністю 016 Спеціальна освіта

1-Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	ДВНЗ «Ужгородський національний університет», факультет здоров'я та фізичного виховання
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Кваліфікація освітня – бакалавр спеціальної освіти. Кваліфікація професійна – вчитель-дефектолог (олігофренопедагог, логопед). Вихователь дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Асистент вчителя загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням. Вчитель основ здоров'я.
Офіційна назва освітньої програми	Олігофренопедагогіка, логопедія. Здоров'я людини
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому: одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України, сертифікат про акредитацію Серія НД №0791747
Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікацій України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти; умови вступу визначаються «Правилами прийому до ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	До чергового перегляду відповідно до терміну дії сертифікату про акредитацію.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15068
2- Мета освітньої програми	
Забезпечення фахової підготовки бакалавра спеціальної освіти, а саме: підготовка олігофренопедагога, вчителя-логопеда, здатного вирішувати завдання навчання та виховання дітей з інтелектуальними порушеннями, з порушеннями мовлення, і який володіє методикою корекційно-розвиткової роботи з дітьми з психофізичними порушеннями, а також здатного виконувати роботу вчителя основ здоров'я закладу загальної середньої освіти.	

3 - Характеристика освітньо-професійної програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 016 Спеціальна освіта
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма бакалавра орієнтована на теорію та практику спеціальної освіти, зокрема олігофренопедагогіки, логопедії та здоров'я людини; формування умінь та навичок використання спеціальних методів, принципів, прийомів у навчально-виховній та корекційно-розвитковій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами. Програма передбачає здобуття компетентності вчителя-дефектолога (олігофренопедагога, логопеда), асистента вчителя загальноосвітнього навчального закладу й асистента вихователя дошкільного навчального закладу для дітей з особливими освітніми потребами; вчителя предмету «Основи здоров'я» у загальноосвітніх навчальних закладах.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	01 Освіта/Педагогіка, 016 Спеціальна освіта, Олігофренопедагогіка, логопедія. Здоров'я людини Цикл дисциплін загальної підготовки – 38 кредитів ЄКТС, 1140 год., в тому числі дисципліни вільного вибору студента – 3 кредити ЄКТС, 90 год.; Цикл дисциплін професійної підготовки – 199 кредитів ЄКТС, 5970 год., в тому числі дисципліни вільного вибору студента – 58 кредитів ЄКТС, 1740 год.) Програма передбачає ґрунтовне вивчення освітньо-виховного процесу та корекційно-розвиткової роботи з дітьми з інтелектуальними порушеннями, з порушеннями мовлення в різних типах закладів освіти, у тому числі й з інклюзивним навчанням; технології та методи надання корекційних послуг дітям, що мають розлади спектру аутизму або комплексні порушення, в структурі яких є інтелектуальні, а також вивчення особливостей освітньо-виховного процесу з предмету «Основи здоров'я». <i>Ключові слова:</i> - спеціальна освіта; діти з особливими освітніми потребами; діти з інтелектуальними порушеннями; діти з порушеннями мовлення; корекційно-розвиткова

	робота; інклюзивне навчання; здоровий спосіб життя, рухова активність, основи здоров'я.
Особливості програми	Програма реалізується у групах при поєднанні практичної та теоретичної підготовки. Вимагає спеціальних видів практик: пропедевтична волонтерська (навчальна), у спецгрупах дошкільних навчальних закладів (навчальна), у початкових класах спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів (навчальна), у 5-9 класах спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів (навчальна), у спецгрупах дошкільних навчальних закладів (педагогічна), у спецшколах, спецкласах та інклюзивних класах загальноосвітніх навчальних закладів (педагогічна), педагогічна логопедична, які проводяться на базі реабілітаційних центрів, дошкільних закладів, спеціальних шкіл, навчально-реабілітаційних центрів, загальноосвітніх навчальних закладів з інклюзивним навчанням, а також практика з предмету "Основ здоров'я" у загальноосвітньому навчальному закладі (педагогічна).
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Сфера працевлаштування – дошкільні навчальні заклади з інклюзивними або спеціальними групами, загальноосвітні навчальні заклади з інклюзивним навчанням, спеціальні дошкільні та спеціальні загальноосвітні навчальні заклади, реабілітаційні, навчально-реабілітаційні та інклюзивно-ресурсні центри, приватні навчальні та реабілітаційні заклади. Працевлаштування здійснюється замовником (працедавцем) на посади: вихователя дітей з порушеннями психофізичного розвитку; вчителя-дефектолога (олігофренопедагога, логопеда), асистента вихователя інклюзивних груп дошкільних навчальних закладів, асистента вчителя класів з інклюзивним навчанням загальноосвітніх навчальних закладів; вчителя предмету основ здоров'я. Професійні назви робіт (згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій ДК 003:2010): код КП 2340, ЗКППТР 25160 вчитель-дефектолог; код КП 2340, ЗКППТР 25161 вчитель-логопед; код КП 2340 вчитель з корекційної освіти; код КП 2340 консультант психолого-медико-педагогічної консультації;

	код КП 3340 – вихователь; код КП 2332 – вихователь дошкільного навчального закладу; код КП 3330 асистент вчителя з корекційної освіти, асистент вчителя-логопеда; код КП 3340 – асистент вихователя дошкільного навчального закладу, асистент вихователя соціального по роботі з дітьми-інвалідами, асистент вчителя, асистент вчителя-дефектолога. Допуск до професії – наявність академічної і професійної кваліфікації, підтверджена документом про вищу освіту.
Подальше навчання	Здобуття ступеня бакалавра спеціальності 016 Спеціальна освіта дає: - можливість продовження навчання на другому рівні вищої освіти та право на вступ на освітньо-професійну та освітньо-наукову програми підготовки і здобуття ступеня магістра; - можливість набуття кваліфікацій за іншими спеціальностями .
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Весь навчальний процес ґрунтується на компетентнісному та студенто-центрованому підході, реалізується через проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Практикуються традиційні та проблемні лекції, семінарські, практичні та лабораторні, індивідуальні заняття, тренінги, самостійна робота, консультації; студентська наукова робота; різні види практик.
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності (поточний, модульно-рейтинговий та підсумковий контроль). Усне і письмове поточне опитування на практичних заняттях, есе, виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи; презентації результатів самостійної та індивідуальної роботи; тестова письмова та комп'ютерна перевірка теоретичного матеріалу; звіти з практики. Форма підсумкового (семестрового) контролю: екзамен, залік (диференційований залік) з урахуванням накопичених балів поточного контролю. Диференційованим заліком оцінюються результати захисту курсових робіт і всіх видів практик. Залік з

	навчальної практики виставляється з урахуванням виконаної студентом роботи та на підставі звіту. Залік з педагогічної практики виставляється на підставі результатів захисту студентом звіту перед спеціальною комісією, визначеною кафедрою, за участю керівників практики. Диференційований залік з курсової роботи виставляється на підставі її захисту перед комісією, затвердженою кафедрою. Підсумкова атестація – комплексний усний екзамен.
6 – Програмні компетентності Результатом навчання є формування інтегральних, загальних і фахових (спеціальних) компетентностей	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі професійної діяльності (корекційній, навчально-виховній, навчально-реабілітаційній роботі), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Здатність вирішувати конкретні проблеми і практичні завдання професійної діяльності щодо формування свідомої мотивації на здоровий спосіб життя у дітей та молоді, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1. Здатність вчитися і оволодівати: сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання дітей дошкільного і шкільного віку з особливими освітніми потребами; чинним нормативним забезпеченням спеціальної освіти тощо. ЗК-2. Здатність критично осмислювати основні світоглядні теорії і принципи у навчанні та професійній діяльності. Здатність до розуміння предметної області професійної діяльності; володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу. ЗК-3. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема осіб з особливими освітніми потребами. Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, поважне ставлення до права й закону,

володіння достатнім рівнем професійної правосвідомості.

Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей.

ЗК-4. Здатність до виконання власних професійно-функціональних обов'язків; здатність виявляти чесність, порядність, принциповість, толерантність під час освітньої та професійної діяльності; повагу і підтримку різноманіття учнів як ресурсу освіти.

ЗК-5. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, етичних та етикетних правил; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя-дефектолога) у власній повсякденній і професійній діяльності.

ЗК-6. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, дітьми з порушеннями психофізичного розвитку, їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення корекційно-педагогічних і навчально-реабілітаційних ситуацій і конфліктів. Здатність працювати в мультидисциплінарній команді відповідально та автономно, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності.

ЗК-7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; володіння необхідним лексичним мінімумом іноземних мов в межах потреби своєї професійної діяльності. Вміння постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну і педагогічну комунікацію.

ЗК-8. Здатність відповідати за результати своєї професійної діяльності.

ЗК-9. Здатність до адаптації в корекційно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають корекційне навчання, розвиток і виховання та навчальну реабілітацію дітей дошкільного, шкільного віку і підлітків, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами.

ЗК-10. Здатність до абстрактного мислення, до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема корекційно-педагогічної (за всіма нозологіями), з різних джерел та формулювання логічних висновків.

Вміння планувати й організовувати дослідження за

	прикладною тематикою (окремих практичних питань), узагальнювати отримані результати, оформлювати і презентувати власні наукові здобутки відповідно до чинних вимог. ЗК-11. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в корекційно-освітньому, навчально-реабілітаційному середовищі, зокрема у освітньому середовищі для дітей з типовим розвитком, та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя дітей з особливими освітніми потребами та їх здорових ровесників. ЗК-12. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій.
Фахові (спеціальні професійні) компетентності (ФК)	ФК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з інтелектуальними, мовленнєвими або комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні та/або мовленнєві. ФК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти, зокрема освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями, мовленнєвими або комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні. ФК-3. Здатність до застосування психолого-педагогічних, корекційно-методичних та фахових знань щодо навчання дітей з психофізичними порушеннями; вміння відбирати і систематизувати корекційно-педагогічний матеріал з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей тих, хто навчається; здатність застосовувати відповідні методи, прийоми, форми, засоби корекційного навчання і виховання, реабілітації; здатність визначати мету та завдання на кожному етапі корекційно-виховної роботи; визначати лінії співпраці з сім'єю. ФК-4. Здатність до застосування знань основних принципів, правил, прийомів і форм педагогічної комунікації; налагодження продуктивної професійно-корекційної та навчально-реабілітаційної взаємодії,

суб'єкт-суб'єктної комунікації; вміння використовувати різноманітні інформаційні джерела та способи отримання інформації у професійних цілях, продумано й виважено будувати процес корекційно-педагогічного спілкування.

ФК-5. Здатність до застосування знань основних видів і технологічних підходів до планування власної професійно-корекційної діяльності з урахуванням індивідуальних і вікових особливостей особи; вміння планувати, організовувати і результативно здійснювати корекційно-педагогічний процес у дошкільних навчальних закладах та загальноосвітніх навчальних закладах із спеціальним та інклюзивним навчанням; прогнозувати результати корекційного і навчально-виховного процесу як окремого учня, так і класу (групи).

ФК-6. Здатність до застосування професійних медико-біологічних знань і практичних умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту корекційно-розвивального, навчально-реабілітаційного процесу відповідної освітньої галузі. Здатність визначати структуру порушення; потенційні можливості розвитку різних сторін особистості дітей з інтелектуальними та/або мовленнєвими порушеннями; здатність оцінити клініко-фізіологічні особливості і закономірності фізичного і психічного розвитку цих категорій дітей.

ФК-7. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-навчальні технології у роботі з дітьми та підлітками з інтелектуальними, мовленнєвими та комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні; доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

ФК-8. Здатність оцінити сильні та слабкі сторони розвитку дитини з порушеннями інтелекту, мовлення, комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні та/або мовленнєві, потенційні можливості розвитку різних сторін особистості дітей з такими порушеннями.

ФК-9. Здатність виконувати корекційну навчально-виховну роботу з профілактики, подолання інтелектуальних, мовленнєвих порушень, затримки психічного розвитку, розладів спектру аутизму, комплексних порушень психофізичного розвитку, в структурі яких є інтелектуальні та/або мовленнєві у навчально-виховному, реабілітаційному процесі незалежно від типу закладу і форми організації

навчально-виховної діяльності.

ФК-10. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного, соціального, емоційного розвитку вихованців та їхньої суспільної інтеграції на основі цінування їх різноманітності.

ФК-11. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.

ФК-12. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з інтелектуальними, мовленнєвими або комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні; розуміння цінності спільної роботи з батьками і сім'ями як важливого ресурсу для навчання учнів з порушеннями розвитку.

ФК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

ФК-14. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального навчального середовища; сприяти створенню навчальних закладів як навчальних спільнот, які поважають, заохочують та відзначають досягнення всіх вихованців.

ФК-15. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

ФК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання і саморозвитку.

ФК-17. Здатність відстоювати власні переконання щодо пріоритету здорового способу життя, загартовування, необхідність дотримуватися цих засад у житті та професійній діяльності. Здатність до використання знань про особистісні та соціальні засади збереження та зміцнення індивідуального здоров'я, основні принципи здорового способу життя у освітньо-виховному процесі. Здатність надавати рекомендації щодо ведення здорового способу життя, підтримання активної рухової діяльності.

ФК-18. Здатність до застосування медико-біологічних, психолого-педагогічних знань для формування навичок здорового способу життя учнів, підтримання оптимальної рухової активності.

7 – Програмні результати навчання

Знання	ПРН 01. Володіє знаннями в галузі спеціальної освіти при вирішенні навчально-виховних та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій. ПРН 02. Володіє знаннями етіології виникнення порушень психічного та/або фізичного розвитку; знаннями онтогенезу/дизонтогенезу розвитку (пізнавального, психічного, мовленнєвого); знаннями структури порушень, здійснення компенсаторних механізмів; знаннями класифікацій порушень психофізичного розвитку. ПРН 03. Володіє знаннями про сучасні методики і освітні технології забезпечення якості оволодіння навчальними досягненнями учнями з інтелектуальними, мовленнєвими порушеннями. ПРН 04. Володіє фаховими медико-біологічними та психологічними знаннями, які є теоретичними основами побудови змісту навчально-виховного та корекційно-розвиткового процесу для дітей з особливими освітніми потребами. ПРН 05. Знає методи психолого-педагогічного вивчення та корекції порушень пізнавальної діяльності. Здатний організувати і проводити психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку. ПРН 06. Знає теоретичні засади використання рухової активності людини під час дозвілля для збереження та зміцнення здоров'я. Знає особливості впливу способу життя на здоров'я особи та основні принципи здорового способу життя. Знає особливості занять руховою активністю дітей. ПРН 07. Володіє знаннями про вікові анатоμο-фізіологічні особливості розвитку дітей, пізнавальні психічні процеси, емоційно-вольову характеристику учнів, їх вплив на процеси навчання, виховання та розвитку особистості. ПРН 08. Володіє теорією і методикою корекційно-розвивальної (виховної, навчальної) роботи з дітьми з інтелектуальними та/або мовленнєвими порушеннями різного віку (дошкільного, шкільного). Розуміє принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів. ПРН 09. Володіє методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями інтелекту, мовлення, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. ПРН 10. Володіє знаннями про особливості розвитку дітей з легкими, помірними та тяжкими інтелектуальними порушеннями,

Уміння	порушеннями мовлення, розладами спектру аутизму та комплексними порушеннями, організації корекційно-педагогічної роботи, спрямованої на їх соціалізацію. ПРН 11. Вміє здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язання конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти. ПРН 12. Здатний вирішувати питання, пов'язані з комплектуванням та організацією діяльності спеціальних закладів та закладів з інклюзивним та інтегрованим навчанням. ПРН 13. Здатний приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів. ПРН 14. Здатний здійснювати спостереження за дітьми з інтелектуальними, мовленнєвими та комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні та/або мовленнєві, планувати та проводити з ними корекційно-педагогічну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходу. ПРН 15. Здатний здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів з інтелектуальними порушеннями, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху. ПРН 16. Здатний організовувати колектив дітей з інтелектуальними порушеннями. Здатний створювати рівноправний і справедливий клімат у корекційно-педагогічному та інклюзивному середовищі на основі цінування різноманітності. ПРН 17. Здатний здійснювати педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в ролі вихователя спеціального класу/групи, асистента вчителя/вихователя інклюзивного класу/групи. ПРН 18. Здатний використовувати різноманітні методи та форми виховної роботи, прогресивні прийоми керівництва навчальною, трудовою та суспільною діяльністю учнів. ПРН 19. Здатний використовувати сучасні технічні засоби навчання і виховання дітей з інтелектуальними або комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні та/або мовленнєві, комп'ютерні програми тощо. ПРН 20. Здатний співпрацювати з батьками дітей з особливими освітніми потребами, особами, які їх замінюють, спеціалістами інших галузей (медиками, психологами, фізичними терапевтами, вчителями, вихователями). ПРН 21. Здатний систематично підвищувати свою професійну компетентність. Здатний застосовувати найновіші досягнення в спеціальній освіті, здійснювати науково-дослідницьку та методичну діяльність. ПРН 22. Здатний забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів

	як з типовим розвитком, так і учнів з особливими освітніми потребами у навчально-виховному, корекційному процесі та позаурочній діяльності. ПРН 23. Вміє дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва. ПРН 24. Володіє культурою спілкування, його формами, способами, вербальними та невербальними засобами. Вільно спілкується державною та іноземною мовою у професійному середовищі, володіє фаховою термінологією та професійним дискурсом. ПРН 25. Здатний застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження. ПРН 26. Має навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Реалізацію програми забезпечують науково-педагогічні працівники (кафедра фізичної реабілітації та кафедра основ здоров'я); за потреби залучаються науково-педагогічні працівники на засадах внутрішнього та зовнішнього сумісництва: кандидати наук, доценти, викладачі-практики. Професорсько-викладацький склад постійно проходить стажування згідно Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950.
Матеріально-технічне забезпечення	Програмою передбачено, що під час навчання бакалаврів будуть застосовані: навчальні корпуси, лекційні аудиторії, комп'ютерні класи, спеціалізовані кабінети, точки бездротового доступу до мережі Інтернет, гуртожитки. Аудиторний фонд факультету здоров'я та фізичного виховання частково оснащено мультимедійним обладнанням, є фізкультурні зали, плавальний басейн та спортивні майданчики.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Здобувачам цієї програми доступні: - офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua , що містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; – необмежений доступ до мережі Інтернет;

	– наукова бібліотека, читальні зали з комп'ютерним обладнанням та доступом до Інтернет-мережі; – електронна кафедральна пошта; <u>наявні:</u> – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу; – робочі програми навчальних дисциплін; – дидактичні матеріали: підручники, методичні та навчальні посібники, презентації лекційних курсів, тести з дисциплін цієї освітньої програми доступні студентам через систему електронного навчання університету Moodle; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з навчальних дисциплін; – програми практик; – методичні вказівки до виконання курсових робіт.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Програмою передбачено національну академічну мобільність студентів на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Академічна мобільність студентів здійснюється на основі двосторонніх угод, укладених між ДВНЗ «Ужгородським національним університетом» та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269 , встановлено загальний порядок організації академічної мобільності студентів. Здійснюється згідно програми міжнародної академічної мобільності «Еразмус +».
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	До ДВНЗ «УжНУ» приймаються іноземні громадяни, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах. Особливості вступу та навчання визначаються Положенням про навчання іноземних громадян у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9378 .

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

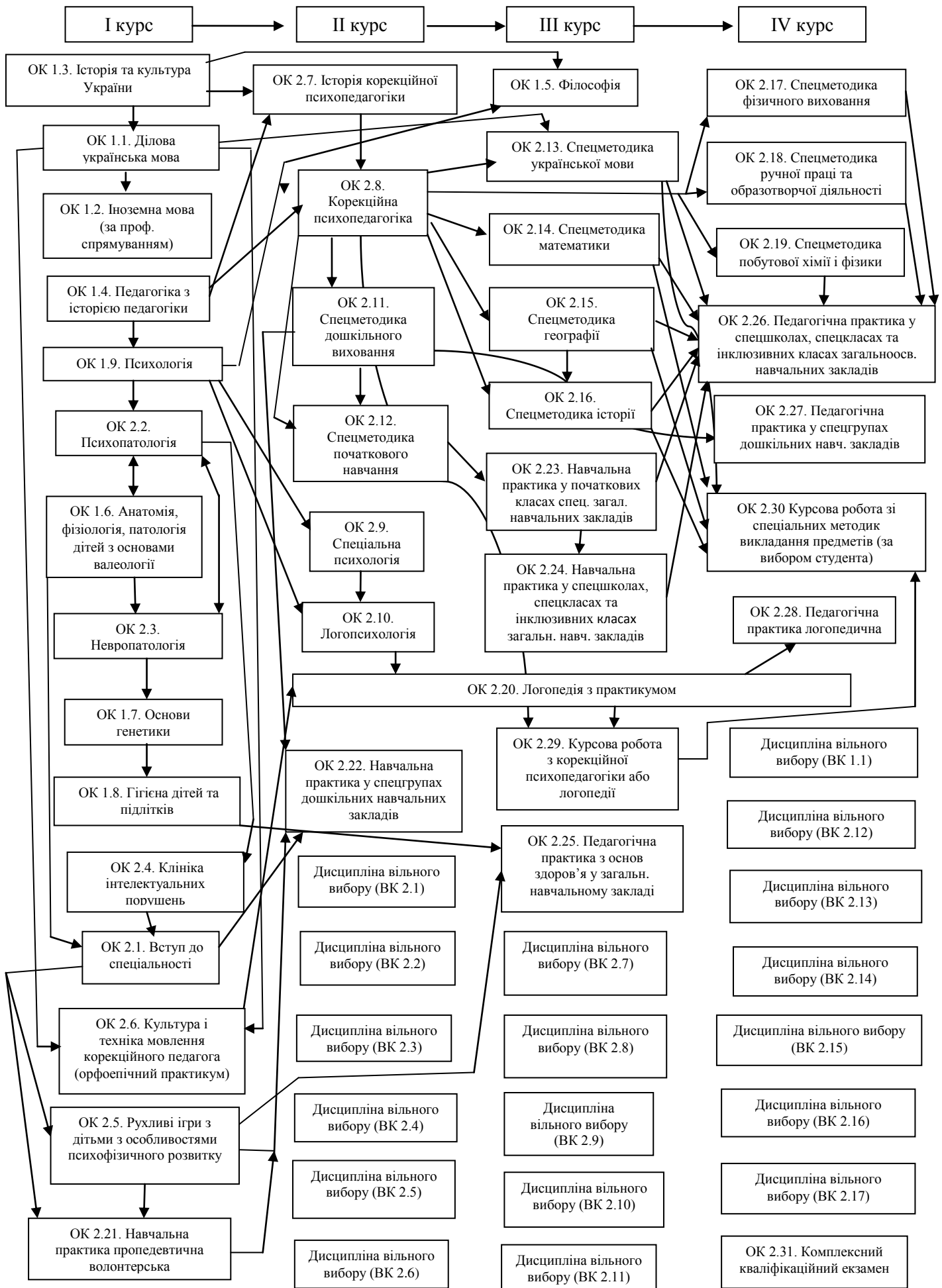
2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	К-ть кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1.1	Ділова українська мова	3	залік
ОК 1.2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	5	залік, екзамен
ОК 1.3	Історія та культура України	4	екзамен
ОК 1.4	Педагогіка з історією педагогіки	6	залік, екзамен
ОК 1.5	Філософія	3	екзамен
ОК 1.6	Анатомія, фізіологія, патологія дітей з основами валеології	5	екзамен
ОК 1.7	Основи генетики	3	залік
ОК 1.8	Гігієна дітей і підлітків	3	залік
ОК 1.9	Психологія	6	екзамен
2. Цикл професійної підготовки			
ОК 2.1	Вступ до спеціальності	4	залік
ОК 2.2	Психопатологія	4	екзамен
ОК 2.3	Невропатологія	3	залік
ОК 2.4	Клініка інтелектуальних порушень	4	екзамен
ОК 2.5	Рухливі ігри з дітьми з особливостями психофізичного розвитку	3	залік
ОК 2.6	Культура та техніка мовлення корекційного педагога (орфоепічний практикум)	4	залік
ОК 2.7	Історія корекційної психопедагогіки	3	залік
ОК 2.8	Корекційна психопедагогіка	10	екзамен
ОК 2.9	Спеціальна психологія	8	екзамен
ОК 2.10	Логопсихологія	4	залік
ОК 2.11	Спецметодика дошкільного виховання	4	екзамен
ОК 2.12	Спецметодика початкового навчання	3	залік
ОК 2.13	Спецметодика української мови	6	екзамен
ОК 2.14	Спецметодика математики	4	екзамен
ОК 2.15	Спецметодика географії	4	екзамен
ОК 2.16	Спецметодика історії	4	екзамен
ОК 2.17	Спецметодика фізичного виховання	3	залік
ОК 2.18	Спецметодика ручної праці та образотворчої діяльності	3	залік
ОК 2.19	Спецметодика побутової хімії і фізики	4	екзамен

ОК 2.20	Логопедія з практикумом	21,5	екзамен
ОК 2.21	Навчальна практика пропедевтична волонтерська	3	диф. залік
ОК 2.22	Навчальна практика у спецгрупах дошкільних навчальних закладів	3	диф. залік
ОК 2.23	Навчальна практика у початкових класах спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів	3	диф. залік
ОК 2.24	Навчальна практика у спецшколах, спецкласах та інклюзивних класах загальноосвітніх навчальних закладів	3	диф. залік
ОК 2.25	Педагогічна практика з основ здоров'я у загальноосвітньому навчальному закладі	3	диф. залік
ОК 2.26	Педагогічна практика у спецшколах, спецкласах та інклюзивних класах загальноосвітніх навчальних закладів	6	диф. залік
ОК 2.27	Педагогічна практика у спецгрупах дошкільних навчальних закладів	4,5	диф. залік
ОК 2.28	Педагогічна практика логопедична	4,5	диф. залік
ОК 2.29	Курсова робота з корекційної психопедагогіки або логопедії	3	диф. залік
ОК 2.30	Курсова робота зі спеціальних методик викладання предметів (за вибором студента)	3	диф. залік
ОК 2.31	Комплексний кваліфікаційний екзамен	1,5	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент за циклом професійної підготовки:		141	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		179	
Вибіркові компоненти ОП			
1. Цикл загальної підготовки			
ВК 1.1.	Основи охорони праці / Безпека життєдіяльності	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент за циклом загальної підготовки:		3	
2. Цикл професійної підготовки			
ВК 2.1	Методика викладання основ здоров'я / Основи здорового способу життя з методикою викладання	4	залік
ВК 2.2	Інформаційні технології та технічні засоби корекційного навчання / Комп'ютерна техніка та методи математичної статистики	3	залік
ВК 2.3	Основи науково-дослідної роботи / Науково-теоретичні основи спеціальної освіти	3	залік
ВК 2.4	Мовленнєві та сенсорні системи та їх порушення/ Неврологічні основи логопедії	4	екзамен
ВК 2.5	Соціально-правове забезпечення системи	3	залік

	корекційної освіти / Соціальна відповідальність у спецосвіті		
ВК 2.6	Педагогічна майстерність корекційного педагога/Професійна діяльність та особистість корекційного педагога	3	залік
ВК 2.7	Методика організації виховної та профорієнтаційної роботи у спеціальних навчальних закладах / Корекційна андрогогіка	3	залік
ВК 2.8	Психолого-педагогічна діагностика та вивчення дітей з порушенням психофізичного розвитку / Психолого-педагогічна діагностика та відбір у спецзаклади	4	залік
ВК 2.9	Спецметодика музичного виховання/Корекційна ритміка	4	залік
ВК 2.10	Корекційна робота при комплексних порушеннях психофізичного розвитку / Спецметодика роботи гувернера-дефектолога. Діловодство корекційного педагога	4	залік
ВК 2.11	Артикуляційна гімнастика та логопедичний масаж / Ігри в логопедичній роботі / Корекція розвитку мовлення дітей з інтелектуальними порушеннями	3	залік
ВК 2.12	Спецметодика природознавства / Спецметодика "Я і Україна"	3	залік
ВК 2.13	Сучасна система освітньо-корекційних послуг /Корекційно-реабілітаційні служби / Новітні здоров'язбережувальні технології в спецзакладах /Моделі та технології соціально-реабілітаційної роботи	3	залік
ВК 2.14	Спецметодика соціально-побутової орієнтації / Основи соціалізації осіб з особливостями інтелектуального розвитку	4	екзамен
ВК 2.15	Діагностика та корекція розладів спектру аутизму / Навчання і виховання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату	4	екзамен
ВК 2.16	Психокорекція порушень дітей з інтелектуальною недостатністю /Сутність корекційної допомоги дітям з важкою та глибокою розумовою відсталістю	3	залік
ВК 2.17	Основи інтеграції та інклюзії / Інклюзивне навчання в системі спецосвіти	3	екзамен
Загальний обсяг вибіркового компонента за циклом професійної підготовки:		58	
Загальний обсяг вибіркового компонента:		61	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випусників освітньо-професійної програми зі спеціальності 016 Спеціальна освіта проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену. За умови успішного проходження атестації університет видає документ встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: вчитель-дефектолог (олігофренопедагог, логопед). Вихователь дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Асистент вчителя загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням. Вчитель основ здоров'я. Атестація здійснюється відкрито і публічно.
Вимоги до комплексного кваліфікаційного екзамену	Комплексний кваліфікаційний екзамен регламентується освітньою програмою спеціальності та є комплексною перевіркою рівня відповідності компетентності випусників і рівня досягнення результатів навчання відповідної спеціальності.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ІК	ЗК-1	ЗК-2	ЗК-3	ЗК-4	ЗК-5	ЗК-6	ЗК-7	ЗК-8	ЗК-9	ЗК-10	ЗК-11	ЗК-12	ФК-1	ФК-2	ФК-3	ФК-4	ФК-5	ФК-6	ФК-7	ФК-8	ФК-9	ФК-10	ФК-11	ФК-12	ФК-13	ФК-14	ФК-15	ФК-16	ФК-17	ФК-18				
OK 1.1	+	+						+									+																		
OK 1.2	+							+							+		+																		
OK 1.3	+		+	+																															
OK 1.4	+	+				+	+		+		+						+						+							+		+			
OK 1.5	+		+	+	+	+																													
OK 1.6	+																		+			+	+									+			
OK 1.7	+																		+			+	+									+			
OK 1.8	+											+							+									+				+			
OK 1.9	+				+		+			+	+					+	+						+		+	+	+		+	+					
OK 2.1	+		+		+									+		+						+	+			+									
OK 2.2	+											+		+					+			+											+		
OK 2.3	+											+		+					+			+											+		
OK 2.4	+											+		+		+			+			+	+											+	
OK 2.5	+						+									+						+		+							+	+			
OK 2.6	+					+		+															+												
OK 2.7	+		+											+	+																				
OK 2.8	+	+	+		+	+	+		+	+				+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.9	+				+		+			+				+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.10	+					+				+				+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.11	+	+	+			+		+		+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.12	+	+	+			+		+	+	+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.13	+	+						+	+	+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.14	+	+			+		+		+	+			+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.15	+	+							+	+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.16	+	+		+					+	+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.17	+	+								+		+				+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.18	+	+								+						+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.19	+	+								+						+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.20	+	+	+		+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.21	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.22	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.23	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.24	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.25	+				+	+	+	+	+			+					+						+				+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.26	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.27	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.28	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.29	+	+	+		+		+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.30	+	+	+		+		+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	
OK 2.31	+				+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	

Умовні скорочення: ІК – інтегральна компетентність; ЗК – загальні компетентності; ФК – фахові (професійні) компетентності; ОК – обов’язковий компонент.

